

ΑΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗ –ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΘ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ σε έναν από τους μεγαλύτερους Έλληνες αρχαιολόγους και ανασκαφείς, γνήσιο τέκνο της Σαμοθράκης.

Γέννηση: 6 Οκτωβρίου 1949 – Εκδημία: 4 Μαρτίου 2025

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗΣ γεννήθηκε στην Σαμοθράκη και έμαθε τα πρώτα γράμματα στο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ της ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗΣ κοντά στο ΙΕΡΟ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΘΕΩΝ. Εκεί συναναστράφηκε από παιδί τους Αμερικανούς αρχαιολόγους του χώρου, παίρνοντας μέρος στις ανασκαφικές εργασίες αρχικά βοηθητικά και αργότερα ουσιαστικά με επίβλεψη δικού του τομέα. Ταυτόχρονα μάθαινε και την ξένη γλώσσα, που τον βοήθησε σημαντικά να προσεγγίσει από πολύ νεαρή ηλικία ανθρώπους με ποικίλες ενασχολήσεις και ενδιαφέροντα, εκτός από τους συμπατριώτες του.

Μετά την αποφοίτησή του από το ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΩΡΑΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ σπούδασε Αρχαιολογία στο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ κοντά σε εξαιρετικούς δασκάλους, από τους οποίους έμαθε την επιστήμη, αλλά κατανόησε και τη σπουδαιότητα του ήθους που πρέπει να διακρίνει τον επιστήμονα. Υλοποίησε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο INSTITUTE OF FINE ARTS της ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ και επισκεπτόμενος πανεπιστήμια διαφόρων περιοχών των ΗΠΑ γνώρισε τις συνθήκες εκπαίδευσης και την κουλτούρα των ανθρώπων της χώρας αυτής.

Με την επάνοδό του στην Ελλάδα, μελετά για δυο χρόνια στην ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ στην ΑΘΗΝΑ και στη συνέχεια εμπλέκεται στην ανασκαφή της ΠΕΛΛΑΣ, με τη στήριξη της αείμνηστης Εφόρου Αρχαιοτήτων Μαρίας Σιγανίδου, φέρνοντας στο φως το μεγαλειώδες συγκρότημα της Αρχαίας Αγοράς, που έμελλε να γίνει κέντρο ανασκαφικής εκπαίδευσης εκατοντάδων φοιτητών. Μετά την αποπεράτωση της διδακτορικής του διατριβής στο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, εκλέγεται ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.

Εξαιρετικός επιστήμονας και δάσκαλος, ο ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗΣ ασχολήθηκε με την ιστορική και αρχαιολογική έρευνα συγγράφοντας πλήθος ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων μελετών και συμμετέχοντας σε μεγάλο αριθμό συνεδρίων εντός και εκτός Ελλάδας.

Συμβάλλει, έτσι με το επιστημονικό του έργο στη γνώση της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής της αρχαιότητας σε πολλούς τομείς (αρχιτεκτονική, πολεοδομία, οικονομία, εμπόριο, θρησκεία, τέχνες κλπ.).

Οι φοιτητές τον θεωρούσαν ξεχωριστό δάσκαλο, καθώς πρόσφερε στα παιδιά βαθιά γνώση του αντικειμένου που δίδασκε, αλλά τους μάθαινε ταυτόχρονα το ήθος και την ευγένεια, δίνοντας αυτός πρώτος το παράδειγμα σεπτής συμπεριφοράς. Στο πεδίο της ανασκαφής οι φοιτητές διδάσκονταν ανασκαφική μέθοδο, μάθαιναν να εξετάζουν τα ανασκαφικά ευρήματα με διεισδυτική ματιά και ασκούσαν στην οργάνωση και μελέτη τους. Τα οφέλη της διδασκαλίας του πλήθαιναν στις εκπαιδευτικές εκδρομές τους σε άλλες περιοχές του ελληνικού χώρου, μεταξύ των οποίων πρωτεύουσα θέση είχε η Σαμοθράκη.

Μέχρι την αφυπηρέτησή του το 2016 από το ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, η ανασκαφή της ΑΓΟΡΑΣ της ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΕΛΛΑΣ είχε σχεδόν ολοκληρωθεί, αλλά και η συντήρηση-ανάδειξή της, μαζί με μεγάλο μέρος της αρχαίας πόλης. Στο έργο της συντήρησης των λειψάνων της ΠΕΛΛΑΣ η προσφορά του ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗ ήταν ανεκτίμητη.

Το συνοδευτικό video περιέχει την ομιλία του μεγάλου ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΤΗ αρχαιολόγου και ανασκαφέα ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗ στην τελετή επίδοσης τιμητικού τόμου που εξέδωσαν το 2019 απόφοιτοι,

μεταπτυχιακοί, διδάκτορες, εργαζόμενοι στην αρχαιολογική υπηρεσία, σε ακαδημαϊκά ιδρύματα και στη μέση παιδεία, για να τιμήσουν τον σπουδαίο επιστήμονα και δάσκαλο τους.

Η εκδήλωση επίδοσης του τιμητικού τόμου έλαβε χώρα στο Μουσείο Πέλλας, σε μια όμορφη λιτή τελετή, όπου ο ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΚΑΜΑΤΗΣ ως αντίδωρο της προσφοράς των μαθητών του μίλησε στο τέλος για τους δυο αγαπημένους του τόπους στην αρχαιότητα, την ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ, τη γενέτειρά του που τον γαλούχησε αρχαιολογικά και την ΠΕΛΛΑ, που τον ανέδειξε επιστημονικά, αλλά και του έδωσε τη δυνατότητα της προσφοράς σε νέους επιστήμονες.

<https://www.epimithion.gr/ancient-pella-akamatis/>